

SLOVÉNEC,

listi
za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 gold. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Naročila prejemajo vse c. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V poneděljk 20. velkiga Serpana 1849.

Narodna pesem za 18. Velkiserpana 1849. *)

Varuj našiga cesarja,

Bodi, Bog, njegova bran,

Stori slavniga vladarja,

Milost svojo vlivaj na-nj!

Bodi mu pravica sveta,

Bodi moder vsaki čas;

Oljko naj med lovor spleta,

Dolge stiske reši nas.

Naj zapahne vojski vrata,

Utolazi boja serd,

Naj pomiri z bratom brata,

Naj prežene stari čert.

Vse dežele domovine

Naj objame sladki mir,

Naj se zruši, naj pogine,

Kar overa sreči tir.

Naj svoboda se razvije,

Naj nam njeni sad zori;

Stara vernost naj zasije,

Naj ljubezen plameni.

Naj oblije nova zarja

Avstrijske drage tla;

Ti pa živi nam cesarja,

Živi Franca Jožefa! S.

Še nekoliko besed zastran kolere.

V 25. listu tega časopisa smo naznanili v stostavku „Kolera“ kratek poduk, kako se ima življenje vravnati, de se človek te boleznj obvarje, kakor smo ga iz Dunajskih novin od 9. Rožnika posneli.

Upali smo takrat, de se bo ta boleznj naše dežele ognila. Zanesla nam je do začetka tega mesca, ali v Ljubljanskih nemških novinah beremo razglas deželnega predsedništva od 9. t. m., iz kteriga zvemo, de je kolera tudi na Krajskim, in sicer ob železnici se začela. Imenovani razglas da namreč na znanje, de je od 1. do 7. tega mesca 9 ljudi za kolero zbolelo, kterih so 3 umerli, 6 pa je še bolnih ostalo, med kterimi eden nevarno bolan.

Kakor se iz tega razgласa previdi, kolera še ni epidemiska, ker so jo delavci z nevgodnim življenjem sami si na glavo nakopali. — Ker je naš namen podučiti, moramo še enkrat kaj besed zastran življenja v tem letnim času pregovoriti in kolikor nam je mogoče vzroke poiskati in razložiti, kteri kolero delajo.

*) Ne moremo se zderžati, to lično iz vročiga serca izpeljano pesmico v posvečenje 18. velkiga Serpana v ta list vzeti. Kakor je v nemškem jeziku gladka in vredna sploh pevana, tako poslovenjena nič menj izvrstna ni, in gosp. S. se je tukaj prav umniga prestavljavca pesem skazal, Vredn,

Vročina po dnevi je huda, noči so hladne in tudi že merzle. Človek, ki si mora svoj kruh v potu svojiga obličja zaslužiti, je navadno človek bolj revniga stanú. Zavoljo revšine mora že marsikaj pogrešati, kar bi mu vsaj nekoliko varstva zoper kakoršno koli boleznin dajalo. Slaba, nesnažna obleka, pri delu po dnevu skozi in skozi od potú premočena, leži cele tedne na vtrudenim životu. Koža ne mora več, kakor je potrebno, skozi neštete luknjice pare spušati, ktere so od nesnage zamašene. To že delavnost človeške nature overa in pripomore k boleznim. V hladni noči se vleže ves razgret život, ker mu boljši priložnost ni dana, morde na gole tla. De se pa zemlja zdaj v noči izrosi in tako vlažna postane, je vsakimu znano. Život, ki je bil poprej vroč, se urno razhladi, in druge vrata so boleznin odperete. In zdaj pa še živež tacih ljudi! Suh krubek, in ta slab, in voda je poglavitni živež. Sadje se začne že tudi zoriti, pa ni še zrelo in vunder se ga marsikter natepe, de komaj diha, ravno tako tudi krompirja. Na tako napolnjen želodec se navleče — ves vroč — vode in kaj je prvi nasledek taciga življenja? Driska, griža! Ko je že tako oslabiljen život, ostane življenje vunder še pri starim, život slaběji in slaběji prihaja, k driski se pridružuje bljuvanje, kerči v želodcu in vse znamenja kolere se pokažejo. To je bilo in je vsako leto v poletnim času tako, tudi, kadar ni bilo od kolere nikjer nič slišati. In v to boleznin so prišli ljudje tačas po nemarnim, nesnažnim, nezmernim življenju. De bi bilo dostikrat mogoče pomagati, ni treba dokazovati. Pa kar smo že spredej v sostavku „Umerjočnost med Slovenci itd.“ opomnili, moramo zopet tukaj ponoviti: De morajo poprej vse babe, konjaške in vraže na versto priti, preden se kdo na umniga zdravnika spomni!

Ker kolera ob železnici še ne razodeva epidemiškiga značejo, je toliko veči naša tolažba, de ne bo epidemiška postala, ker se tudi letni čas bliža, v kterim kolera nima tolike razširjavne moči, kakor v poletni vročini. Mogoče je pa, de jo tudi v bolj hladnim in merzlim času dobi; zato zavernemo svoje drage bravece na sostavek „Kolera“ v 25. listu, in pristavimo tukaj še nekoliko besed, kako nej se živi, de kolera ne prime.

1. Zjutraj, preden se kdo k svojimu delu, posebno k delu pod milim nebam podá, nej vžije kaj gorkiga, kar njegovimu želodcu tekne. Prazen in tiš želodec pri težkim delu prinese slabosti v nasledku, iz kterih se marsikaka boleznin zna izsnuti.

2. Pri hudi vročini in kadar se človek zlo potí, ne preveč merzle vode piti, nikakor pa ne sadja vživati in na-nj vode piti. Starši nej pazijo na svoje otroke, de ne dobé preveč, tudi zrelega sadja, v roke. Griža jim jih zna umoriti.

3. Preden se zvečer kdo k počivanju podá, nej si prahu in potú svoj život osnaži, snažnost je mati zdravja, in potem nej si poiše suho posteljo. Se vé, de ne more vsak na mehki postelji ali v pernicah ležati; vsak pa si lahko toliko prizadene, de ne ostane čez noč pod milim nebam na travi ali kje drugje, kjer ponočna

rosa in hlad na-nj pride. Prehlajenje in nezmerno življenje sta očeta kolere.

4. Če koga kake slabosti opominjajo, nej neodlaša nič, pri zdravniku pomoči iskati. Gosposke skerbé, de je v krajih, kjer se kolera kazati začinja, dostojno zdravnikov. Razun tega pa nej, ako ga slabosti pri delu napadejo, delo pusti in nej gleda, de se v suho, gorko posteljo vleže in z mirnim srcem, brez strahu v božjo voljo vdá. Strah in boječost množi to bolezin in smertno nevarnost. *Malavašič.*

Korun, velik dar božji.

(Iz slov. Novin.)

Dragino veliko, ja neizrečeno je nam korunov beg naklonil. Žalostno se je skoz dve leti Evropa, ktero je ta nadloga bolj in menj zadela, v njegovo domovino Ameriko ozirala. In kdo dopové jok in strah pred stradežem, posebno med revnimi ljudmi; zakaj korun je nar boljši občni živež vbožniga stanu! Velika žalost je serce hišnih očetov topila, ker so, žaliboži! vidili in dobro občutili, kakošno dragino je njegova ločitev naklonila. Vzrok te nadloge je gotovo bila volja modriga, pravičniga Boga, in sicer le za to, de bi on s to šibo v svoji roki človeško ošabno in prederzno bahanje ponizal, in hudobijo ljudstev s pomanjkanjem pokoril. Še mi po ušesih šumi nekdanje gerdo, širokoustno preklinjanje zavoljo korona, ko so bili ljudje že njega, kakor Izraelci v pušavi mane, presiti. Cele dve leti je ta nadloga ljudstvo terla, dokler se niso poboljšali, in se s pomanjkanjem zadosti spametovali. Iz vsih serc so goreče molitve k nebesam puhtele; en glas, ena prošnja, ena želja je bila; in ta želja se začne letas mahoma spolnovati. Prišel je ta goreče poželjeni čas. Od vsih strani se čuti, de je nas letas ljubezniva roka Očeta nebeskiga dobrotljivo te nadleže rešila, in korunu dozdej svoj posebni blagoslov dodelila. Ali ni to vesela reč? Dobrota, ki jo nam letas nebeski oče z korunam deli, je tako rekoč, neprecenljiva. Nadjamo se, de bo vsim, gospodu v gradu ko pastirju na paši, to darilo, od milosti božje nam poslano, v serce seglo, in sedanjo dragino sčasama zaterlo. De ga nam pa dobrotljivi Bog še v prihodnje gnjilobe obvarva, skažimo se torej hvaležni nebeskemu Očetu za prejete dobrote, bodimo v bratovski, pravi slovenski ljubezni in v lepi zastopnosti vedno zedinjeni v varstvo svoje drage domovine, v brambo svojiga svetlīga cesarja Franca Jožefa! Tistim pa, kteri so ošabno in prederzno dobrote nebeskiga Očeta v hudo, namreč v preklinvanje obrnili, odpustimo iz serca; pa jih tudi v ljubezni opominjajmo, naj se poboljšajo, in prosimo Boga, Očeta usmiljenja, naj sedajne šibe: vojsko, stradež in nevarne hude boleznini, ki nam žalibog — dandanašnji od vsih krajev krog in krog žugajo, milostljivo od nas odverne, de ne zadene njegova roka hvalečnih z nehvaležnimi!

Ti pa, Večni, ki v svoji brezkončni modrosti celi svet vodiš, ki stvarjem človeškim tek in blagor daš, ki v svoji roki stra-

dež za potrebno pokorjenje ljudstev imaš; odverni od nas zaslužene šibe: vojsko, stradež in sedanje nevarne, hude bolezni. G.

Slovensko narodno pesmenstvo.

Vsakimu narodu, bodi si še tako majhnemu ali velikimu, je natura posebne značaje na čelo pritisnila, po katerih se od družih narodov o prvim pogledu razloči. De jezik in šege naročitniši razločke med narodi delajo, je jasno kot dan, in treba ni posamesniga človeka dolgo na tihim gledati ali poslušati, in spoznal ga boš lahko, kteriga naroda je, če si le kolikaj s svetam soznajen. Ali vsaki narod ima tudi še več ali menj značajejev bolj v dušnim kakor v telesnim življenju, po katerih se od družih razloči. Ta narod je bolj v naučno življenje zamišljen, kot v djanjsko, uni ima dopadajenje se kot petelin na strehi obračati, še tretji je v vsim, karkoli počne, kot levarca, gibčen, snaden, z vsimi prijatel in vunder vsacimu sovražnik itd.

Med vsimi evropejskimi rodovinami je slovanska nar veči in nobena ni v toliko, med sabo tako različnih narodov razcepljena, kakor je slovanska. Ali po veri, ali po vladi, ali po šegah eden od družiga ločen se vsaki zdi drugimu ptuj; jezik tega se zdi unimu ptuj, šege tega se zdijo drugimu smešne. Ako pa bolj globoko presodimo vse, kar imajo slovanski narodi v svojih navadah, šegah, jeziku itd., pridemo do vira, iz kteriga so vsi svoje narodno življenje zajeli. Navade se nam ne zdé več tako različne, šege mnogih narodov se bolj skladajo, jezik ni več tako ptuj. K spoznanju pridemo, de imajo slovanski narodi še marsikaj občniga med sabo, po čimur se, eden kot drugi, enako od vsih družih narodov razločijo.

Ako so gostoljubnost, miroljubnost, hrabrost in druge dušne in telesne lastnosti Slovanam od stvarnika tako obilo dodeljene, de jih vsi narodi, kterih jih spoznati hočejo, nad njimi hvalijo, imajo vunder še nekaj v svojim značaju, kar jim je, če bi si prav vse druge lastnosti sami še le pridobili, prirojeno. In to je ljubezin do petja! — Namena nimamo, od slovanskiga narodniga pesmenstva sploh tukaj govoriti, ker le za Slovence pišemo. Od teh pa hočemo kaj več reči, in prvič današnji stan slovanskiga narodniga pesmenstva razsoditi, drugič pa nekoliko svetov dati, kako bi se slovensko narodno pesmenstvo — posvetno in duhovno — na večit stopnjo popolnamosti povzdigniti dalo.

(Dalje sledi.)

Posnemanja vredna nepremenljivost gospoda Šmeljcerja v njegovi visoki časti.

Pri gospodu Šmeljcerju ne velja stari pregovor: „Honores mutant mores“, po slevensko: „V visoki časti se priljudnost utopi“. Spomnijo se še stari ljudje v Slovenjim Gradcu otročjih dni gospoda Šmeljcerja, ko so še v šolo hodili in narrajši pri slovanskih mladenčih bili, kakor tudi

vedno ž njimi „Slovensko“ govorili. Pred nekimi letmi so gospod Šmeljcer sami v Slovenjim Gradcu prav priljudno in po domače pravili, kolikrat so jih njihovi oče iskali in vselej pri slovenskih fantih — zunaj mesta našli. To priljudnost in ljubezen do Slovincov so gospod Šmeljcer vedno obdržali. Vedno so radi s Slovenci prijazno govorili. V tem so kot okrožni poglavar ravno tako nespremenjeni ostali, kar so 24. pretečeniga mesca v svojim rojstnim mestu — Slovenjim Gradcu tukajnim Slovincam dostojno pokazali. To tisti, ki so ta čas tam bili, sploh z velikim veseljem pripovedujejo.

Prišli so bili od vsih ljubljani gospod okrožni poglavar zavoljo naprave novih sosesk v Slovenji Gradec, kamor so tudi iz vsih tukajnih sosesk izvoljeni možje šli. — Okrožni poglavar so se prijazno s slovenskimi kmeti pogovarjali, so se k siyoglavnimu kmetu približali in ga nek (kakor vsi enoglasno pripovedujejo) tako le ogovorili: „Vi me gotovo poznate! Jez sim bil tukaj rojen, sim tukaj v šolo hodil, moj oče so bili star oficir (major) itd.“ Tudi vsi enoglasno pripovedujejo, de gospod okrožni poglavar niso ne ene nemške besede pregovorili, — čeravno so veliko veliko prav po domače, gladko slovensko s kmeti se menili. — Kmetje to z veseljem pripovedujejo; pa tudi zravno otožno zdihujejo, rekoč: „Oh! ko bi bili v naši okolici kadaj take gospode imeli, bi bili mi že veliko pametniši, kakor smo. Ta ljubeznjivi gospod so nam vse tako lepo in razumljivo razložili, de je vunder vsakter, če še le kolikanj pameti ima, razumiti zamogel. V tega ljubeznjiviga gospoda mora vunder vsak vse zaupanje postaviti, če bi omamljeni zmotnjaki in izdivjani prevročnjaki še tako zvito okoli berčali, namreč: de so naš okrožni poglavar brez vsiga slovenskiga duha in de niso že od svoje mladosti sim — dober Slovenec“. — K temu otožnimu zdihovanju mende tudi vsi, ki ljudstvo resno izobraziti in tako resnično osrečiti lšejo, svojo serčno željo pristavijo: de nej bi vsi nižejši gospodje svojo staro, nemarno visokost in zarobljenost čisto opuečili, in vsaj prihodnjč nepremeljivo priljudnost gospoda okrožniga poglavarja marljivo in pazljivo posnemali, nej bi zastran novih in sploh koristnih reči z ljudstvom se prijazno in razumno pogovarjali, ko bo izobraženje vidama vmed ljudstvom raslo, in vzajemna ljubezen veči in veči prihajala. Le v tem obstoji vzajemna — stanovitna sreča ljudj. — Lipovšek.

Razne drobtinice.

* Ljudje kakor tudi celi narodi doživé včasi ure, ktere se jim blagodelno v serce in v spominj vtisnejo, in ktere še pozno vnuki in vnukov vnuki hvalečno obhajajo. Kaka vesela prigodba v rodovini ali kak slaven zgodlje v življenju naroda je dostikrat hip (Moment), skterim se nova doba začne, ktera ni brez koristniga vtičaja do tistih, ki so jo doživeli. Ako današnje dobo prevdarimo, moramo res z žalostnim sercam nazaj v pretečeno leto pogledati, marsikaj obžalovati, kar je evropejske narode zadelo, marsikakiga priserčniga brata, zvestiga prijatla, blagosercniga moža pod zeleno gomilo objokovati, kterimu je divji vihar časa zlato luč življenja prezgodaj vgasnil. Pa tudi vsako domorodno serce se mora vzdigniti, ko premisli, kaj smo poleg hudiga tudi dobriga doživeli. Predalječ bi zašli, če bi hotli vsiga opomniti. Priče so bili naši

blagovoljni bravci vsiga sami. Torej nej nam bo pripušeno, to opustiti. Ali eno nam na srcu leži, česar ne moremo in ne smemo prezreti.

18. t. m. so zvesti avstrijski narodi rojstni dan mladiga vitežkiga cesarja obhajali. Cesar Franc Jožef je svoje 19. leto spolnil. Zares še velika mladost je to, ali ravno v tej veliki mladosti vidijo narodi poroštvo boljši dobe. Njeni angelji varhi so ljubezin narodov, modrost in pravičnost ministrov, bistroumnost, serčnost in stanovitnost cesarjeva. To so varhi, ki nam varjejo in branijo v raznih stiskah in silah drago življenje mladiga vladarja v vsim djanju, ki delajo zvestim narodom stanovitno in pogumno serce, ki vodijo mlado Avstrio povsod in vselej, skozi vse viharje s slavo in častjo, de se vsi napadi nad njeno skalnato krepostjo razrušijo. Bog in njegova pomoč je nad Avstrio in nad cesarjem; Bog in njegova pomoč bota tudi — če prav čez dolgo, pa vunder gotovo barko v zavetje pripeljala. Nej jo naše zaupanje, naša zvestost, naša ljubezin povsod spremlja, kodar in kakor koli se v viharjih časa giblje. Zaupanje, zvestost in ljubezin naša nej bodo njene zvezde, ktere nej mladimu mornarju vselej jasno in čisto sijejo. Tako bo gotovo zopet nazaj v zavetje miru in sreče nazaj priplavala z mnogoverstnimi darimi blagostanja, mogočnosti in slavnosti, ktere se bodo vsi narodi enako vdeležiti smeli, kterim nej živi Franc Jožef še

**Mnogo Let Dobrot LjIV oČe, Varh VstaVe In postaV, škIt
praviCe V božjim VarstVu!**

* Med vsimi čutljeji serca je ljubezin do domovine gotovo eden nar zlahtnejših in narlepših. Djanja iz ljubezini do domovine izpeljane so bile od nekadaj med vsimi na prvo mesto postavljane, in možje, kteri so jih izpeljali, so bili pervaki med slavnimi možmi in so še dan današnji. Treba ni slavnih djanj iz ljubezini do domovine iz starih časov v pomij klicati; pred nami se godé, in možé vsih stanov žene le ena misel, misel vneta od ljubezini do domovine, — domovino rešiti in ji slavo pridobiti. Noben stan pa današnji dan iz ljubezini do domovine, do vesvojniga cesarstva in do cesarja več ne daruje in ne prestopi, kakor vojaški, in njemu tudi današnja doba narveči slavo priznava.

Pravi Slovence je v 31. listu govoril od naprav v raznih deželah v podporo ponesrečenih vojakov in je svoje drage rojake zabil, tudi za domače vojake enako podpornico napraviti. Upal je svesto, de bo njegova želja se spolnila, ker je prepričan, koliko so že Krajnci za svoje hrabre brate darovali in de so pripravljeni tudi, prihodnje jim pripomožni biti. In spolnilo se je to upanje. Njih ekselencia deželni poglavar, gospod grof Welsersheimb so dali kmalo potem razglas vsim Krajncam, v imenovani namen denarje in podpise naberati. Včeraj je bila v koliseumu popoldne zabava, ktero je dal provizorni odbor za podpeiranje domačih vojakov napraviti. Ne vemo še, koliko je ta zabava donesla, gotovo pa veliko. Dali homo v prihodnjim listu to naznanje.

Upamo pa tudi, de bodo vse krajske mesta, tergi in vaši se skušale ena memo druge, Ljubljano posnemati. Sej se vse v slavo domovine zgodi in v podporo nesrečnih vojakov, ki so za dom, vero in cesarja svojo kri prelivali, ko smo mi doma sladki mir vživali.

Novice iz Ljubljane.

* 17. dan t. m. so blagorodno gospo Serafino baronko Cojzovo pokopali, ki je bila velika dobrotnica ubozih in sirot.

* Rojstni dan Njih c. k. veličanstva, presvitliga cesarja Franca Jožefa so v Ljubljani prav slovesno obhajali. 17. t. m. zvečer pred rojstnim dnevom je bilo vse mesto krasno razsvitljeno; drugi dan zjutraj ob desetih je bila velika škofova maša v Šent-Miklavžu, pri kateri so narodna straža in čveteri vojaki v paradi stali. Po maši je narodna straža svoje novo veliko stražišče na kapucinarskim prostoru prevzela.

* V saboto 18. t. m. je bila prva skušnja po železnici od Celja do Ljubljane s hlaponam „Neuperg“ srečno storjena. Velika množica ljudi je pričakovala hlaponi, kteriga so s streljanjem z možnarji, z muziko Ljubljanske narodne straže in s sto- in stoterimi Bog živi pozdravili.

* V poslovljenje rojstniga dné našiga presvitliga cesarja Franca Jožefa je Ljubljanska cukrinska fabrika 500 gld. za uboge na altar dobrodelnosti položila. Vajena je ta fabrika vsako leto to storiti, in torej toliko večji slava nji, ki tudi v viharjih časa še v svoji dobrodelnosti tako stanovitna ostane.

* Veselje 18. t. m. je nesreča blizo Ljubljane kalila. V Šent-Jakobu na Savi je namreč ta dan zjutraj več hiš pogorelo. Ne vemo še, koliko jih je bilo v bratovšino sv. Florijana zapisanih in kako se je ogenj naredil.

Kmetijske drobtinice.

Osé preganjati.

Znano je, da malo os zimo srečno preživi, ktere pa v dobrim vremenu kmalo zopet veliko zalege naredé. V pomladi tadaj, ko je vreme tem živalim vgodno, se naredi medica, in nalijó se z njo velike zdravilske steklenke (flaše), ki se na rante, drevesa ali tje obesijo, kjer imajo osé rade gnejzda. Ker so ta čas posebno rade lačne in ničesar ne dobijo, jih prijetni medeni duh od dalječ v steklenke vabi, v ktere se včasi medice prilije, v kteri potem vttoniti morajo.

Pečke od sadja miš obvarovati.

To je težko, da se pa storiti, če se navadne drožé od zmečkanih sadja yzamejo, pečke iz njih presejejo (sušiti jih ni treba), in se potem na namenjeno mesto vsejejo. Tu se z zato pripravno desko zatolčejo, z drožmi dva palca debelo pokrijejo, še enkrat potolčejo in potem rahlo s peskam potresejo, kteri se tudi še enkrat potolče. Miši bodo sicer po zimi v drožeh zlo rile, pa vsejanih pešak ne bodo dobile, iz kterih v pomladi mnogo drevesic izraste.

Posebno dober gnoj za sadno drevje.

Obreski od usnja, kakorsni se pri kerznarjih dobijo, prekubani ali pa tudi prekuhana kri, na korenine dreves vlití denejo prav dobro; še bolje je pa, če se primerna množica evčjih ali pa drugih živalskih kostí drobno raztolče in v kotlu polnim vode tako dolgo vreti pusti, da dajo juho, ktera se ohlajena v želca sterdi. Šest bokalov take želcaste juhe z vodo zmešane in na končke korenin vlité je za eno drevo do-

volj. Če se s takim gnojem drevesa vsake dve leti pognoje, rastejo bolj ko po vsacim drugim gnoju.

Nov ne drag gnoj.

Na Irskim v potrebujejo taki le gnoj, kateri mastni črni zemlji bolj tekne, kakor gnoj iz hlevov in posebno za krompir in zelje dobro služi: Nameče se na polju kupec zemlje, čevelj visoko, kolikor dolgo se komu poljubi. Ta kupec se potrese z apnam, ko ravno iz peči pride, in kateri se mora s slanico iz škroplivnice politi. To se dela ravno tako dolgo, de je kupec precej visok. Čez osem dni se kupec preverne, gruče se razdrobé in vsa perst kupca se premeša po mogočosti.

Kratkočasnica.

V neki vasi na Krajskim veliko veliko žganja in brinjovca žgejo, in kmet tam ne pozna skoraj nobene druge pijače, kot žganje, ali kakor ga prav po domače imenujejo šnopec. Kolkol nemirnosti, nepokoja, pretepa je že žganje v marsikaki hiši napravilo, že vsak ve, kateri je že tudi kadaj v kozarček pregloboko pokukal in je bil potem od svoje drage babe doma ne preveč prijazno sprejet. Tudi je žganje že marsikomu dom in dvor odpalalo.

Eniga večera gre Pavliha iz nekiga mesta nazaj v svoje domovanje, sliši v neki čevljarški hiši strašno razgrajanje. Vstavi se pred oknam in sliši, kako je baba čevljarja kozje molitvice brati učila, ker se je v kerčni vpijanil. „Ti nesnaga! mu reče, že spet prideš dam kakor presica, jez pa nevem, od kod kruha za jutro“. — Moža pa je to peklo in on je hotel prav iméti; imenoval je svojo ženo staro avšo, opravljivko, kregarco. Ko je to četert ure tako terpelo, reče čevljar, mu večerjo prinesiti. Žena pa mu je rekla: „Zakaj te ni bilo dam o pravim času, zdaj ne kuham več?“ Čevljar zgrabi svojo drago in vpije: „Ali mi boš dala jesti? Pečenine hočem!“ Ko mu pa na to žena reče: „Figo, če jo hočeš!“ je strašno začel krteti, svojo babo s pestmi nabijati in vpit: „De bi te le hudič živo vzel!“ — Pavliha si je mislil: Zdaj mi je pa dosti! vzame velik kamen in ga zadrevi v okno, de je vse razdrobil. Čevljar in čevljarica nista vedila, kaj je to; mislila sta, de res peklenški skozi okna pride, in de ju bo vzel. Ko bi bil trenil, je bil mir med njima, Pavliha pa je vzdignil pete, de bi mu ne bilo treba okna plačati.

Sploh koristne reči.

Madeže po črnilu (tinti) izpravljati.

1. Iz beliga perila: Kisloteteljna sol v mrazli vodi razpušena je nar boljši. Pomočijo se madeži z njo, kateri koj zginejo. Mesta, kjer so bili, so potem z milnico (zajfnico) izmijejo.

2. Iz sukunjine: Zmeša se 30 do 50 kaplic vitriola (hudičeviga olja) s polovico jajca. V to zmes se pomoči kosček beliga sukna, s katerim se po madežu dergne. Potem se dene sukunjina sušiti in nazadnje se mesto madeža dobro izkertači.